

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

PRIROČNIK ZA PISANJE APELOV

Od začetka delovanja Amnesty International leta 1961 so ljudje pisali pisma v imenu žrtve zlorab človekovih pravic. Tudi danes na sto tisoče običajnih ljudi po vsem svetu ukrepa zoper krutost in nepravilnost s tem, da si vzamejo nekaj minut, da napišejo pismo.

PISANJE PISEM JE PREPROSTO - IN DELUJE

Ni treba, da so pisma dolga ali podrobna. Amnesty International v vsak primer apela vključi natančna zahteve, ki naj se jih postavi, in podatke o tem, komu pisati. Kdor ima več znanja o določeni državi ali posameznem primeru, se lahko odloči, da napiše bolj podrobno pismo. A pomembna so vsa pisma, ne glede na njihovo dolžino. Zapomnite si, da lahko vaše pismo skupaj s pismi drugih ljudi z vsega sveta vodi v pomembne izboljšave za posamezne žrtve. Pritisk na uradne predstavnike države s pismi lahko prispeva k temu, da se mučenje preneha, da se dovoli dostop do zdravniške ali odvetniške pomoči, da se odpravi smrtna kazen, da se preišče 'izginotje' ali da se izpusti zapornika vesti.

NEKAJ SPLOŠNIH NASVETOV

V okviru nujnih akcij je zelo pomembna **hitrost** - potrebno je le kratko pismo, ki vključuje vsa priporočila iz Amnestyjevega apela. V nadaljevanju si pogledjte primer pisma-apela.

Pisma morajo biti kratka, odprta na dejstvih in vljudna. Posebej pazite, da ne boste zveneli agresivno ali napadalno.

V apelih ne razpravljajte o ideologiji ali politiki. Amnesty International nasprotuje kršitvam človekovih pravic, ne vladam ali političnim sistemom.

Bodite pozitivno naravnani - izrazite jasno zahtevo in pišite, kot da je naslovnik odprt za utemeljene argumente.

Če pišete za posameznico/posameznika, navedite njeno/njegovo polno ime.

Če želite, povejte kaj o sebi - na primer o svojem poklicu ali okolju, iz katerega izhajate, tako da pokažete, da človekove pravice skrbijo različne ljudi z različnih delov sveta.

Apele lahko pišete tudi v svojem materinem jeziku, čeprav je smiselno, da ga napišete v angleščini ali v jeziku države, kamor pišete. Amnesty International Slovenije običajno poskrbi za primer apela v angleščini. Če pišete sami, ne skrbite glede morebitnih napak, ki jih naredite: pišite preproste stavke. Važen je namen.

Lahko omenite, da ste član/ica Amnesty International, lahko pa pišete kot posameznica/posameznik, ki jo/ga situacija skrbi.

Pisma lahko pišete na roko ali jih natipkate.

Apele končajte tako, da boste vzpodbudili odgovor naslovnika.

PRIMER PISMA

I am writing about the case of (name) who was arrested on (date) and (place). I understand he is in poor health, and has been held without charge for several months. Please use your influence to ensure that he receives medical treatment and that he is charged with an internationally recognisable criminal offence and promptly brought to court or released.

Please could you let me know what medical treatment (name) has received and when, and tell me when he will be charged?

I look forward to hearing from you on this important matter.

Your respectfully

(Your name)

Prevod v slovenščino:

Pišem vam zaradi (ime), ki je bil aretiran (datum in kraj). Po mojih informacijah je slabega zdravja in je že več mesecev pridržan, ne da bi ga česa obtožili. Prosim vas, da uporabite svoj vpliv ter mu zagotovite zdravstveno oskrbo in poskrbite, da ga bodisi obtožijo mednarodno priznanega kaznivega dejanja in takoj privedejo pred sodišče ali ga izpustijo.

Prosim vas, da mi sporočite, kakšna zdravstvena oskrba mu je bila priskrbljena in kdaj, pa tudi, kdaj bo obtožen.

V pričakovanju vašega odgovora glede tega pomembnega primera vas spoštljivo pozdravljam.

(Vaše ime)

KATERE BESEDNE ZVEZE UPORABLJATI?

Ključne točke

Ni treba uporabljati formalnih ali zapletenih fraz.

Vedno je sprejemljivo neposredno, vljudno besedišče.

Vedno upoštevajte Amnestyjeva navodila glede posameznega primera.

Uporabite jezik, ki ga običajno uporabljate in vedno pazite, da ste vljudni. Spodaj je nekaj priporočil, a nikakor vam ni treba nujno uporabljati le te izraze.

Začetek

Začnete lahko tako, da predstavite sebe ali Amnesty International ali da se sklicujete na primer.

Primeri:

I write as a member of Amnesty International - which is an impartial organisation working on behalf of prisoners of conscience, against the death penalty, torture, political killings and 'disappearances'.

(prevod: Pišem vam kot člani-ica Amnesty International, ki je nepristranska organizacija, ki se zavzema za zapornike vesti ter deluje proti smrtni kazni, mučenju, političnim ubojem in 'izginotjem'.)

I am a taxi driver working in Ljubljana, and I am interested in what's happening in the world. I was very concerned to read about the case of ...

(prevod: Sem voznik taksija v Ljubljani in me zanima, kaj se dogaja v svetu. Zelo me je zaskrbelo, ko sem bral o primeru...)

I understand that (name) is being detained.

(prevod: Po mojih informacijah je (ime) pridržan ...)

Izrazite svojo prošnjo

Osrednji del vašega pisma mora biti specifična zahteva osebi, ki ji pišete.

Primeri:

Please use your influence and authority to ensure the prompt release of (name) because, according to Amnesty International reports, she is a newspaper journalist and has not committed any offence.

(prevod: Prosim vas, da uporabite soje vpliv in oblast, da zagotovite takojšnjo izpustitev (ime), ki je, kot kažejo poročila Amnesty International, časopisna novinarka, ki ni zagrešila nobenega kaznivega dejanja.)

I am asking you to make sure that (name) is charged with an internationally recognisable criminal offence and promptly brought to court or released.

(prevod: Prosim vas, da poskrbite, da (ime) obtožijo mednarodno priznanega kaznivega dejanja in takoj privedejo pred sodišče ali izpustijo.)

Please ensure that (name) is given adequate access to medical and legal advice.

(prevod: Prosim vas, da poskrbite, da se (ime) zagotovit ustrezen dostop do zdravstvene in pravne pomoči.)

I am writing to ask you to order an investigation into what the security forces did in the village of (name) on the night of (date).

(prevod: Pišem vam s prošnjo, da ukažete preiskavo glede ravnanja varnostnih sil v vasi (ime) v noči (datum).)

Zahtevajte tisto, za kar vas Amnesty prosi. Na primer, če AI zahteva, da se smrtna kazen spremeni v nižjo kazen, ne zahtevajte pomilostitve.

Zaključek pisma

Primeri:

I look forward to hearing from you on this important matter.

(prevod: V pričakovanju vašega odgovora glede tega pomembnega primera vas pozdravljam.)

I would be grateful if you could confirm that your government does indeed oppose such practices.

(prevod: Hvaležen/na bi bila vaše potrditve, da vaša vlada dejansko nasprotuje takemu ravnanju)

Please can you confirm that (names) are being held in custody / are being given access to lawyers.

(prevod: Prosim vas, da potrdite, ali so (imena) pridržani / imajo dostop do odvetnikov.)

Poskusite vključiti frazo, ki bo naslovnika spodbudila k odgovoru. Poskrbite, da je vaše ime mogoče razbrati: pomaga, če ga napišete z velikimi črkami.

Najbolje je pismo končati z *Yours respectfully* ali *Yours sincerely*.

KAJ NAREDITI Z ODGOVORI NA SVOJ APEL?

Včasih boste prejeli odgovor. Pogosto pa ne. Kljub temu ne obupajte. Nekdo je vaše pismo prebral - in če je eno od stotih ali tisočih, bo imelo učinek.

Če prejmete odgovor

Prosimo, pošljite kopijo odgovora Amnesty International. Če je odgovor pozitiven, pošljite še eno pozitivno naravnano pismo pošiljatelju.

POGOSTO ZASTAVLJENA VPRAŠANJA

KOMU NAJ PIŠEM?

V apelih je to vedno navedeno z natančnim naslovom. Običajno se prosi, da se kopija pošlje tudi najbližjemu veleposlaništvu države, kamor pišete. Naslovniki pisem so: šefi držav ali vlad, voditelji opozicijskih skupin, uradniki, ki so neposredno odgovorni za žrtve, kot denimo upravniki zaporov ali policijski načelniki.

KAKO SE PREDSTAVIM?

Vedno navedite svoje ime in naslov - tako boste pokazali, da je pismo resnično in osebno. Kaže tudi na odprtost Amnestyjevih aktivnosti.

ALI NAJ UPORABIM IME AMNESTY INTERNATIONAL?

Če ni navedeno drugače, se lahko odločite, ali boste pisali kot posameznik ali kot član mednarodne organizacije.

ALI NAJ TIPKAM ALI PIŠEM NA ROKO?

Vseeno je, kako napišete pismo. Pomembno je le, da se apel napiše in pošlje.

ALI LAHKO PIŠEM NEPOSREDNO ŽRTVAM KRŠITEV ČLOVEKOVIH PRAVIC?

Večina pisem se piše uradnim predstavnikom oblasti, ne zapornikom in zapornicam oziroma drugim ljudem, za katere se sprožajo apeli. Zaporniki denimo imajo morda možnost prejema le omejenega števila pisem, zato bi morale imeti prednost njihove družine. Neposredno žrtvam pa lahko pišete v okviru kampanje pisanja novoletnih voščilnic, ki jih objavljamo na naši spletni strani.

ALI ZAME PODPIS PISMA PREDSTAVLJA KAKŠNO TVEGANJE? ALI MI V PRIHODNJE NE BODO DOVOLILI, DA JO OBIŠČEM?

O tem nimamo konkretnih podatkov. Na tisoče članov Amnestyja, ki pošiljajo pisma, nima nobenih težav. Toda če imate z državo kakšne poslovne ali druge povezave in vas skrbi, se lahko odločite, da pišete pisma za ljudi v drugih državah.

ZA VEČ INFORMACIJ SE LAHKO OBRNETE NA PISARNO AMNESTY INTERNATIONAL SLOVENIJE

Amnesty International Slovenije
Beethovnova 7, 1000 Ljubljana

Telefon: 01 426 93 77

E-pošta: amnesty@amnesty.si